Lausunto Kulttuuripoliittisesta selonteosta Eduskunnan Ympäristövaliokunnalle

Talonpoikaiskulttuurisäätiö antaa seuraavan lausunnon:

- Kulttuuripoliittinen selonteossa positiivinen asia on, että siinä ymmärretään kulttuuri laajana käsitteenä, monipuolisena kansallisena voimavarana sekä muutosvoimana. Talonpoikaiskulttuurisäätiö haluaa korostaa kulttuurin prosessinomaista luonnetta eli sitä, ettei kulttuuri ole jotain pysyvää ja staattista, vaan jatkuvasti muutoksessa olevaa, elävää ja ajassa edelleen uudelleenmuotoutuvaa. Elinvoimainen ja vireä kulttuurielämä vaatii Suomen kaltaisessa pienessä maassa valtion ja kuntien panostusta – myös tulevaisuudessa.
- Talonpoikaiskulttuurisäätiö esittää huolen, ettei Kulttuuripoliittisessa selonteossa ole huomioitu kovin selkeästi kulttuurin ja kulttuuriperinnön mahdollistamista harvaanasutuilla alueilla ja syrjäseuduilla. Kulttuuria on kaikkialla, ja sitä tarvitaan kaikkialle. Mikä on kaupunkikeskusten ja maaseudun kulttuurin ja kulttuuriperinnön suhde, yhteydet ja mahdolliset esteet niiden vaalimiselle ja edistämiselle?
- Erityisesti rakennettu kulttuuriperintömme tulee vaatimaan monin tavoin erityistä huolenpitoa tulevina vuosina. Tämä on lyhyesti huomioitu selonteossa, mutta haluamme huomauttaa asian olevan erittäin tärkeä usein juuri paikallisella tasolla. Avustusjärjestelmiä tulisi kehittää joustavaan suuntaan turvaten sen, ettei arvokasta rakennusperintöä pääse tuhoutumaan ainakaan resurssien puutteen takia.
- Arkeologinen kulttuuriperintö on huomioitu selonteossa kovin vaatimattomasti, vaikka se on läsnä jokaisen suomalaisen arkiympäristössä. Arkeologisen kulttuuriperinnön matkailullinen hyödyntäminen on Suomessa varsin vaatimatonta, ja tässä kehittämistoimiin olisi syytä panostaa.
- Kansainvälistyvä kulttuuri ei ole ainoastaan ns. vientituote, vaan maahanmuuton myötä kulttuurimme muotoutuu monin uusin tavoin. Esimerkiksi museolaitoksissa valmiuksia maahanmuuttajille suunnattuun toimintaan tulee parantaa ja tämän voisi huomioida myös selonteossa. Museo- ja arkistolaitos tallentavat myös nykykulttuuria, ja yhteiskuntamme muutoksen taltiointiin tulisi suunnata resursseja tässä ajassa.
- Kulttuuriperintö on kriisiaikoina ja esimerkiksi sodan syttyessä usein tuhoamisen kohteena, mikä on nähty esim. Ukrainassa. Selonteossa olisi hyvä huomioida voimakkaammin erilaisiin uhkiin varautuminen ja kulttuuriperinnön suojelun haasteet kriisitilanteissa.

Paimiossa 4.3.2025,
Maija Mäki
Asiamies
Talonpoikaiskulttuurisäätiö

Talonpoikaiskulttuurisäätiö
PL 510, 00101 Helsinki
www.talonpoikaiskulttuurisaatio.fi
www.kekri.fi
Y-tunnus 1106730-7
Nordea FI98 1800 3600 3716 64
OP-Pohjola FI04 5780 0750 0559 51

asiamies Maija Mäki
p. +358 50 3797471
maija.maki@tpks.fi

Talonpoikaiskulttuurisäätiö
PL 510, 00101 Helsinki
www.talonpoikaiskulttuurisaatio.fi
www.kekri.fi
Y-tunnus 1106730-7
Nordea FI98 1800 3600 3716 64
OP-Pohjola FI04 5780 0750 0559 51

asiamies Maija Mäki
p. +358 50 3797471
maija.maki@tpks.fi